

כל מעשה הרג משני הצדדים מרחיב את התהום. מעטים מבינים את המשמעות.

וההרג נמשך.

צעיר ערבי מרמאללה קם באוטובוס כדרך מתלי-אביב לירושלים, צעק, "אללהו אכבר!" וניסה להרוג את הנהג. זה קרה בקירבת המי קום שבו הידרדר האוטובוס לפני חודשיים, ויתכן כי הכוונה הייתה לגרום לאסון דומה. אחרי שנתפס הצעיר, סיפר בגאווה שהרג וקבר יהודי, שעבד עימו כנגיין בלב תל-אביב, ליד המקום שבו התכנסה הכנסת הרא-שונה.

הדבר עורר בישראל זעם מובן, והרחיב עוד יותר את התהום הפעורה כיום בין יהודים לערבים ככל מקום בארץ.

רבבות נוקמים. מכיוון שכל עם קרוב אצל עצמו, אין בישראל יחס רומה לקורבנות בצד שיתוחו. הרג הערבי כפי עניין שבשיגרה, שאינו מעורר עוד שום התרגשות.

כמעט מדי יום נהרגים או נפצעים ילדים בגדה וברצועה. מיספר ההרוגים עולה בהת-מדה, ובתוכו גם מיספר הילדים והילדות. הציבור היהודי עובר על ידיעות אלה לסי-דרהיום. אין הוא מודע לתוצאות של המצב, ולקשר בין ההרבים.

במהלך המלחמה באינתיפאדה כבר נהרגו יותר מ-600 ערבים (ראה תשקיף), נפצעו

רבבות, הפכו אלפים לנכים, נעצרו רכבות. משמע: יש בשטחים הכבושים אלפי בני-ימיש פחות של הרוגים, רבבות בני-ימישפחות של נכים, פצועים ועצורים. בליבם של רבים מאי-לה הולכת וגוברת השינאה, התשוקה לגאור-לתידם ולסתם נקמה.

הפיגועים המבוצעים עליידי יחידים, וביי-ניהם קנאים ומתאבדים, נובעים מתאוות-הג-קמה. קשה גם למנוע אותם, מפני שהקנאים פועלים בשליחות מחתרת כלשהי.

גם ריבוי מעשי-ההרג של פלסטינים בידי פלסטינים, החושדים בהם שהם מוסרים מידע לשרות-הביטחון, בא על רקע זה. השינאה גוברת, ויחד עימה האלימות.

סיר-לחץ. ככל שהמצב הנוכחי יימשך, ללא תזוזה לקראת משאומתן מדיני, כן יג-כרו תופעות אלה. המצב דומה לסיר-לחץ, שהלחץ שלו גובר והולך.

מצב זה יכול כל ניצוץ להדליק תבערה. רוגמה, השבועי: כוחות-הביטחון הרגו שני צעירים ערביים בשכם, שהשתייכו לאחת הר-מתחרות. הגופות לא נמסרו למישפחות, ונק-ברו כחשאי במקום עלום, אולי מתוך כוונה

למנוע הפגנת-אבל. לא הייתה זאת רק החלטה כלתי-אנושית, אלא גם מטומטמת. כמעט מאליו נולד החשד, שהפך מייד ודאות בעיני כל כניי-שכם: שהשניים נהרגו כדי לספק לבית-חולים ישראלי אנברי-ההשתלה.

שרות ישרי. סערת הרגשות בשני הצ-דים גורמת לתהליך, שמעטים מודעים לו, ושהימין הישראלי המשולה כוודאי אינו חפץ בו: ההינתקות הגוברת והולכת.

הינתקות זו הפכה תהליך הדדי, והיא מת-קדמת באיטיות ובהתמדה. יהודים וערבים שוב אינם יכולים לעבוד ביחד. מעבידים יש-ראלים נאלצים לוותר על עבודה ערבית. ער-בים אינם מעזים לבוא לעבוד בישראל, מדי-

"אני כבר חולה מ-10 הנקודות של מובארכ!"

אלא הכיבוש הגס, המופעל באמצעות רובים. וכפי שאמר כומר אנגלי לפני 100 שנה: "אדם יכול לבנות לעצמו כס של כירונים, אבל אין הוא יכול לשבת עליו."

יחסים מרחבי

סצירה לגורני

כשהאמריקאים רוצים

לפעול. הם יכולים. אולי יש בזה לקח גם לישראל.

לפתע זה נמאס לאמריקאים. וכאשר זה נמאס לאמריקאים, הם מסוגלים — לפעמים — לפעול כמהירות ובנחרצות.

מישל עאון, הרפתקן צבאי שפתס את הי-שילטון במובלעת המארונית בלבנון, עסק ב-תרגיל מקובל. הוא אסף כמה מאנשיו והורה להם להפגין מול השגרירות האמריקאית ב-ביירות המיזרחית, הכפופה לשילטונו.

גם מטרת התרגיל הייתה רגילה: להכריח את האמריקאים לתת גיבוי למילחמתו בסורי-יה ובעודות האחרות בלבנון.

האמריקאים, כך מסתבר, אך המתינו להדי-דמנות כזאת. הם הועיקו את המטוסים של חיל-הים האמריקאי, ותוך שעות פונתה כל השגרירות, עד אחרון הפקידים האמריקאים, מלבנון. השגריר ואנשיו הגיעו לגרמניה, ומ-שם פונו הביתה. האמתלה הייתה צפויה: שי-אנשיהשגרירות ישמשו כבני-ערובה.

השגרירות האמריקאית במובלעת המארור-נית — ולמעשה בלבנון כולה — חדלה מלהתקיים. זהו ניתוקמגע במלוא מובן המי-לה.

נפוליון מורדני. אילו רצו האמריקאים רק להגיד למארונים שאין כוונתם להיגרר להרפתקה, יכלו להגיד זאת בצורה אדיבה יותר. אבל הם לא הסתפקו בכך. הם רצו להגיד להם משהו על מישל עאון עצמו.

זה 30 שנה ויותר מנסים המארונים, שהם מיעוט בלבנון, למשוך גורמים בינלאומיים למאבק שלהם, שמטרתו היחידה היא להבטיח השמך וכויות-היתר שלהם בלבנון. לשם-כך פתחו ב-1975 במלחמת-האזרחים וקראו ל-סורים להיכנס ללבנון. לשם-כך עשו את הב-רית עם ישראל ומשכו את איראל שרון לתוך לבנון. עכשיו הם מנסים למשוך ללבנון את ארצות-הברית ו/או צרפת.

אחרי שהטיל מצור על נמלי-לבנון שאינם בידי המארונים, הכריז עאון "מלחמת-שיח" רור" על הסורים. פרובוקציה זו נועדה לחדש את מלחמת-האזרחים ולהכריח את המעצ-מות הזרות להתערב.

אלא שהפעם התרגיל לא הצליח. יצחק שמיר אינו מנחם בגין ערבימחלתו, ויצחק (המשך בעמוד 10)

העולם הזה 2715

שש מפני התנכלות, מצד היהודים ומצד הי-פלסטינים כאחד.

עיתון אמריקאי ערך חקירה וגילה כי גם מבחינה כלכלית מתקרמת ההינתקות בהת-מדה. במהלך האינתיפאדה הולך וקם בגדה וברצועה משק עצמאי, אשר תלותו בישראל פחתה והולכת. יחסי-המיסחר בין ישראל והשטחים הכבושים הולכים וניתקים. הכרטיי-סים המגנטיים תורמים את תרומתם לביצור מצב זה. הקריאה של דמגוגים לאומניים כצד שירות ישרי לאינתיפאדה.

רות הכירונים. זהו תהליך כמעט אוטור-מטי. הקשר בין העמים הולך ונעלם. לא נותר

הרפתקה רפואית בהמשכים

השתלתי-כבר. די לציין שבהשתלת-לבלב אין מוציאים את הלבלב של המושלת, אלא מחברים לו לבלב נוסף.

ההבדל בין שני הניתוחים — השתלת-לבלב והשתלת-כבד — הוא עצום. מהשי-תלת-הלבלב עשו כמעט פסטיבל — שר-הבריאות בירך את הצוות המוצלה, ונוצר הרושם שכל בעיות מערכת-הבריאות נפתרו עליידי ניתוח זה.

התשובות שהורעפו על צוות-המנתחים גרמו להם להשתכר מההצלחה, ואצה להם הדרך לקבל עוד אות-הצטיינות.

ידוע שתלוצרד ביצוע השתלות-כבד ררוש ניסיון אישי רב של המנתח המוביל. האם ביצע הדר"ר זקי שפירא בעצמו מיספר רב של ניתוחים כאלה, או רק נכה בקליניקות שונות בעת ביצועם?

תשובה לשאלה זו לא הצלחתי לקבל, לא מסגן-מנהל בית-החולים בילינסון. הדר"ר יוסי פקטור, ולא ממישרד-הבריאות, שנתן את האישור לביצוע השתלת-כבד בבילינסון, וש-חייב היה לבדוק את כישוריו המיקצועיים של המנתח המוביל כפרוייקט הזה.

הגיע הזמן שהאחרים למערכת-הבריאות יעצרו את ידיהם של מנתחים וריונים, פויונים וקליידע, ויפסיקו אלתור את המשך השי-תלות-הכבד בארץ.

האם לא די למדינה קטנה כמו שלנו בארבע הכישלונות — 100% של כישלון? יש די בעיות במערכת-הבריאות. בעיות יומיומיות, הנוגעות לבריאותו של כל אחד מאיתנו, שחייבים לפתור אותן.

אסור לנו לשחק בחייארם לצורך תעמולה ואמביציות, ולהתעסק בצורה חסרת-אחריות בהטסת-איברים מהאנובר שבצפון-גרמניה ומניו-יורק שבכריטינה, תחת לעמוד בשתי הרגליים על קרקע-המציאות של מדינת ישראל.

אם וכוח-העזר מורגלים לניתוחים אלה? האם חייבים להרוג חדררי-הניתוח עשרות אנשים, כדי לרכוש ניסיון ישראלי-מקורי? את השתלות-הכבד מבצעים במרכזים גדודיים בעולם, אחרי עשרות שנים של ניסיון. כאשר מרכזים אלה שילמו כבר את מחיר רכישת הניסיון.

האם חייבים אנו לעבור שוב את הדרך

מנותחת ברקוביץ

הקשה הזאת, ולשלם בחיי בני-ארם, רק לצור-רך סיפוקם האישי של רופאים ומנהלי בתי-חולים, שיתגאו ב"הישגים" של בתי-החולים, שבראשם הם עומדים?

לפני שמונה חודשים ניסה צוות בית-החולים בילינסון לבצע השתלת כבד במוריס אסליזרה ז"ל, וכמוכן לא הצליח. לפני שבוע ביצע צוות רופאים בבילינסון ניתוח השתלת כליה-לבלב. את הניתוח זה, למרות נדירותו, אין להשוות כלל עם

דר' יולי טודלמן:

הרפתקה רפואית בהמשכים

שתלת-הכבד בגופה של שרה ברקור-ביץ וועקת לשמיים. עד מתי ימשיכו הרופאים במדינת-ישראל לערוך ניסיונות כבני-ארם, ולרכוש, כביכול, ידע בשטח רפוי-אי שפיתוחו אינו מתאים למדינה קטנטנת כמו שלנו?

כאשר נפטר מושתל-הכבד השני בבית-החולים רמב"ם, אליהו שרייר, חשכתי שבוה יפסק הניסיון הבלתי-מוצלח להכניס לרפוי-אה הישראלית את עניין השתלות-הכבד.

ניתוח השתלת-כבד הוא מורכב ומסוכן ביותר, ודורש ניסיון רב ומיומנות של צוות גדול מאוד. עשרות אנשי-מיקצוע שונים חיי-בים להיות עתירי-ניסיון בהשתלת-הכבד, כדי להיות צוות מגובש לצורך ביצוע ניתוח זה.

אין במדינת-ישראל די תורמי-אברים, ואין די אנשים חולים הזקוקים להשתלת-כבד, כדי שנוכל אי-פעם לרכוש ידע וניסיון לצורך ביצוע ניתוח השתלת-כבד בהצלחה. הרופאים יודעים זאת, מנהלי בתי-החולים מכירים בעובדה זו, והאחרים על מערכת-הבריאות חייבים לדעת שפרוייקט השתלת-כבד בארץ אינו בר-ביצוע.

אני-עלי-פיכן ולמרות הכל, צוות בית-החולים בילינסון ובראשו הפרופסור זקי שפי-רא, סיכן את חייה של שרה ברקוביץ בת ה-52 מראשו-לציון, אם לשני בניו, והכניס אותה להרפתקה נוספת. יש משהו חולני, סאדומאי-זוכיטי, בניסיונות החוזרים להשתלת-כבד.

נוצר הרושם שמישהו כותב תסריט רראמתי, ושוכח שכליה-המישח בתסריט הזה הם היי-בני-ארם.

הכבד הוטס מהאנובר לארץ, ויש האומרים שעלותה של טיסה זו כ-50 אלף ש"ח. אם באמת הייתה שרה ברקוביץ זקוקה להשתלת-כבד, מדוע לא להטיס אותה, כדי שתעבור את הניתוח במקום בטוח יותר, שבו צוות-הרופ-